

יהי זכרך ברוך.

הדסה נולדה במעברה בכפר נחמן, בקרבת רעננה ב-9 בנובמבר 1953. בחודש יוני 1954 המשפחה עברה להתגורר בנווה נאמן. הדסה היתה ילדה טובה כך מספרת פרח, אימא של הדסה ז"ל. קראו לה הדסה כי אהבו את השם. אבא היה קורא לה הדושי. היו לה עיניים כחולות, והיא היתה ילדה שקטה ומנומסת. מגיעה מבית הספר נכנסת למטבח עוזרת לאימא בכל עבודות הבית, חרוצה ותמיד עם חיוך.

הדסה היא הבת שלישית במשפחה, משה הבכור, כרמלה, הדסה, אהרון, מירי ואורנה.

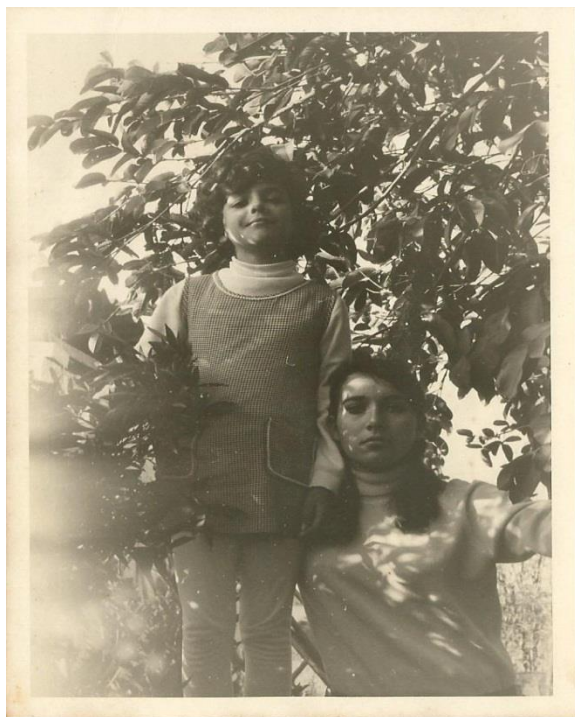

הילדים לבית משפחת אגמי

משפחת אגמי עלתה לארץ מעירק ביוני 1951, משפחה מסורתית, שערכי המשפחה והאהבה היוו בסיס לחינוך הילדים.

בחצר הבית בנווה נאמן

תמונת מחזור מגן הילדים

הדסה הייתה תלמידה חרוצה, שקדנית וציוניה היו טובים. היא למדה בבית ספר יסודי "נווה נאמן" בהוד השרון, שם סיימה את כיתה ח'.

הדסה הייתה נערה מאוד מוכשרת: היא הייתה יוצרת כלים וקישוטים מקרמיקה, היא אהבה מאוד לשיר, היה לה קול נעים. הדסה אהבה לטייל בחיק הטבע, והייתה נוהגת להתפעל מיופיו.

הדסה התעניינה מאוד בחינוך נוער שוליים, היא הקדישה הרבה שעות מזמנה החופשי לטפל בילדה טעונת-טיפוח, וכן טיפלה בילדה נכה איתה יצרה יחסים מיוחדים. בשעות הפנאי הייתה חניכה בסניף תנועת "הנוער העובד", בנווה נאמן.

במשך שנים נהגה לכתוב יומן בו תיארה את קורותיה בלשון ציורית להפליא.

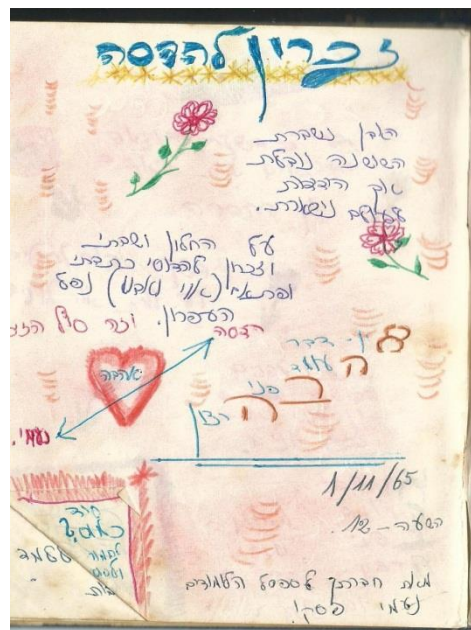
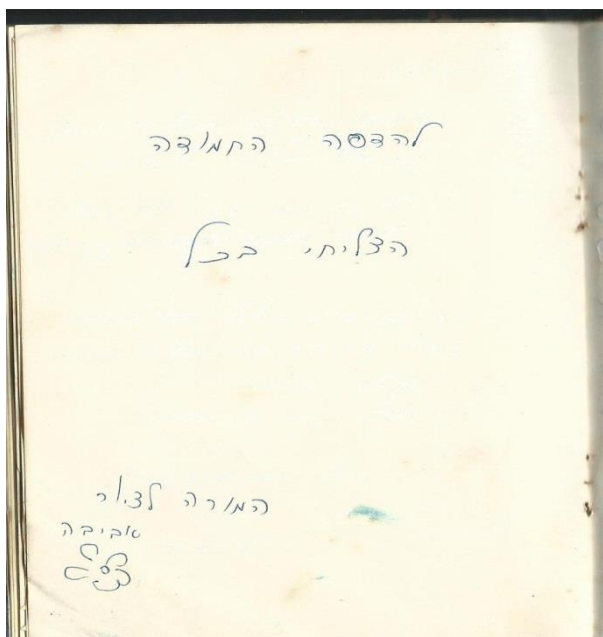
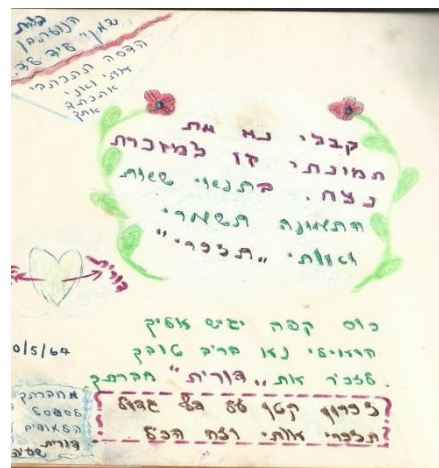
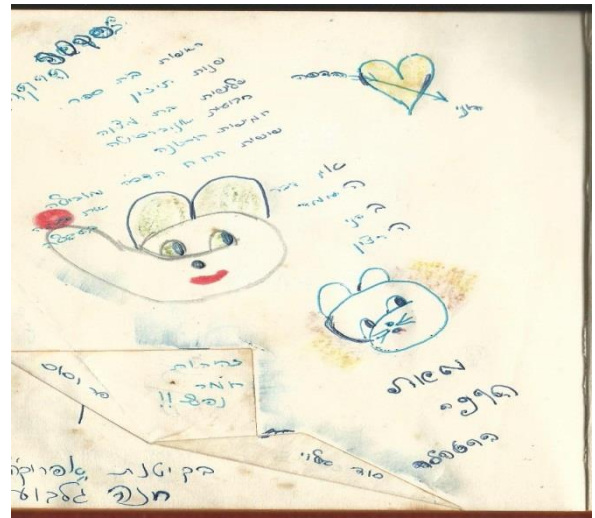
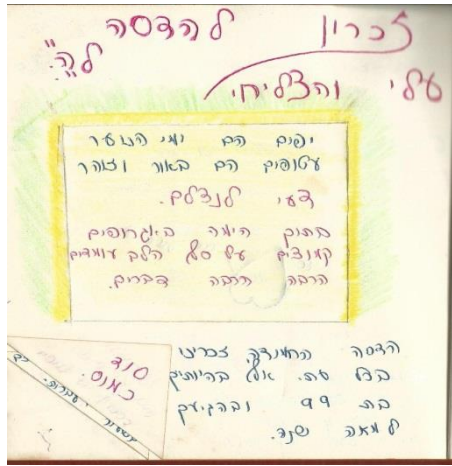

תמונות
מחזור בבית
הספר
היסודי
בנווה נאמן
שם סיימה
הדסה 8
שנות לימוד

הדסה היתה ילדה חברותית ומקובלת על חבריה וחברותיה לכיתה. כנהוג באותם ימים רשמו החברים בספרי הזיכרונות שירים וברכות. להדסה היו שני ספרים בה רשמו חבריה ומוריה בשבחה, וברכות להמשך הדרך.

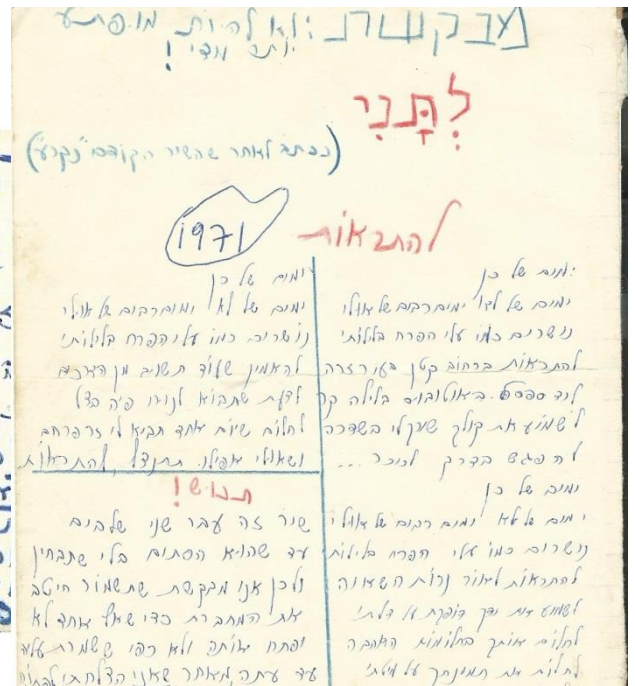
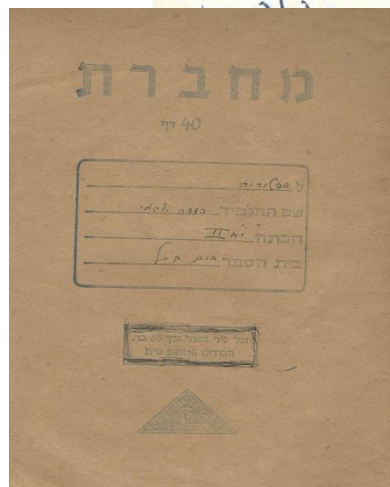
הדסה הייתה נערה מאוד חברותית, היו לה חברות רבות איתן נהגה לצאת הרבה לבלות בים, לטייל בעיר הגדולה או סתם לשבת אצל אחת מהן בבית. הדסה היתה בחורה אכפתית, אופטימית, רואה טובות, תמיד מוכנה לעזור, הוגנת, כל חברה שמכו עליה, מפשרת בין החברים.

להדסה בתקופת הנעורים היה חבר בשם איתן. משה, אחיה הגדול היה לוקח את הדסה לחבר שלה. משה היה קשור מאוד להדסה, היו לו תוכניות שבבילה, חלם שתתגייס, שתהיה מורה חיילת בחברה להגנת הטבע, שתצא לעולם הגדול..

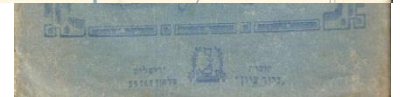
הדסה סיימה את בית הספר היסודי בשנת 1967 ומשם

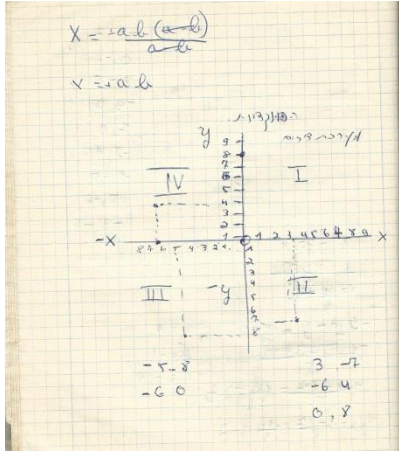
- המשיכה לתיכון עמי
- אסף בבית ברל. היא היתה תלמידה חרוצה ושקדנית, הדבר ניכר ממחברותיה מחברות

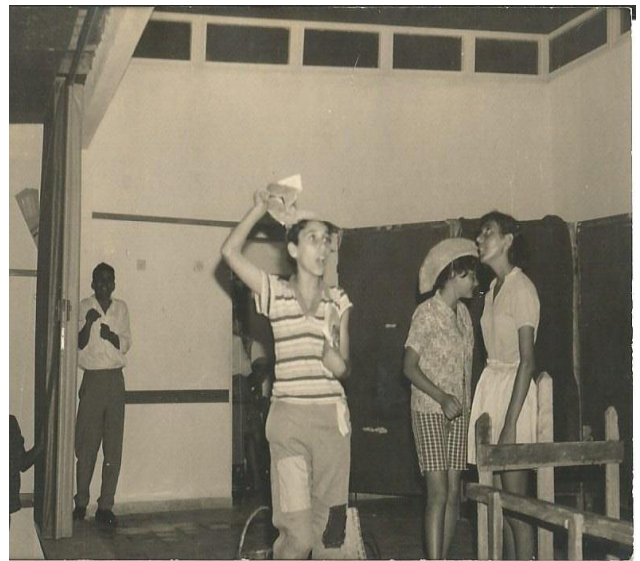
באותה התקופה.

מאורגנות, כתב ידה המסודר עם שרטוטים ותאמים.

בכיתה י' הדסה הופיעה בהצגה מוכרת הצברים

הדסה בבית הספר ליד קיר מקושט ליום העצמאות

בטיול שנתי במסגרת בית הספר

כאשר התקרב מועד גיוסה של הדסה, התנגד האב לכך ורצה שתצהיר על דתיותה. הדסה לא רצתה להצהיר והתעקשה להתגייס. בעידודו של אחיה הגדול, משה, כתבה ושלחה הדסה מכתב בו ביקשה להתגייס. בעקבות המכתב נשלח אליה צו הגיוס הנכסף ולא היה קץ לשמחתה. היא דחתה את האפשרות להדריך בביה"ס בחברה להגנת הטבע, והעדיפה לשרת שרות משמעותי בבסיס קרבי ככל האפשר. באפריל 1972 התגייסה הדסה לצה"ל. את ימי הטירונות קיבלה באהבה.

צבא הונה לישראל
ARMÉE DE DÉFENSE D'ISRAËL

CARTE D'IDENTITÉ
(Art. 17, Convention de Genève, relative
au traitement des prisonniers de guerre,
du 12 Août 1949).

NUMÉRO MATRICULE	2563277	1. מספר אישי
NOM	מלך	2. שם משפחה
PRÉNOM	מסכה	3. שם פרטי
DATE DE NAISSANCE	9/11/1953	4. תאריך לידה
SIGNATURE	x	5. חתימת החייל

הוראות בדבר התנהגות בשבי

1. חייל צה"ל הנופל בשבי, ימסור לשוביו — באם ייחקר — את הפרטים הבאים בלבד: —
מספר צבאי, דרגה, שם משפחה ושם פרטי ותאריך לידה.
2. אם מצויה בידי החייל תעודת זהוי זאת, יציגה בפני שוביו.
3. הצד העוצר אינו רשאי לקחת תעודה זו מידי החייל.
4. פרט לנוכח לעיל אסור למסור לצד העוצר ידיעות או פרטים נוספים כלשהם.

תאריך	Date	פרטים	Détails	חתימה	Signat.
		5. רגישות יתר לתרופות ונטיבים	Hypersensibilité (médicaments, sérums)		
		6. משקפים	Lunettes		
		7. טעיפי לקוי		פרופיל רפואי	
				72	
				68014	
				חתימה	
				תאריך	

Rh		A.	1. סוג הדם	Groupe sanguin
			2. TETANUS TOXOID (T.A.P.) + T.A.B.	
			72-4-88	
			705	
			3. VARIOLE	

בטירונות

שיר מפורי יצירתה של הדסה

"כשנכנסנו לצריפין ברכוני לשלום
לאט לאט למדו אותנו את הפה לסתום
להתנהג בסדר, בסדר ובנימוס
כי פה צבא זה ולא ברדק
וסדר כאן נחוץ.

פזמון: הוי צה"ל, הוי צה"ל הפכני למשוגע 2x

שני פסים על השרוול
בסה"כ רב"ט בקושי מגמגם עברית
הוא רק עולה חדש
ואף מורם צועק נותן פקודות
ולנו הן אסור לענות
למרות שהוא אדיוט

פזמון: הוי צה"ל, הוי צה"ל
הפכני למשוגע 2x

למטבח זרקו אותנו לשטיפת כלים
ומשם זרקו אותנו אל השירותים
איזה ריח איזה סירחון
אף סתום מקל ביד ובתאבון.."

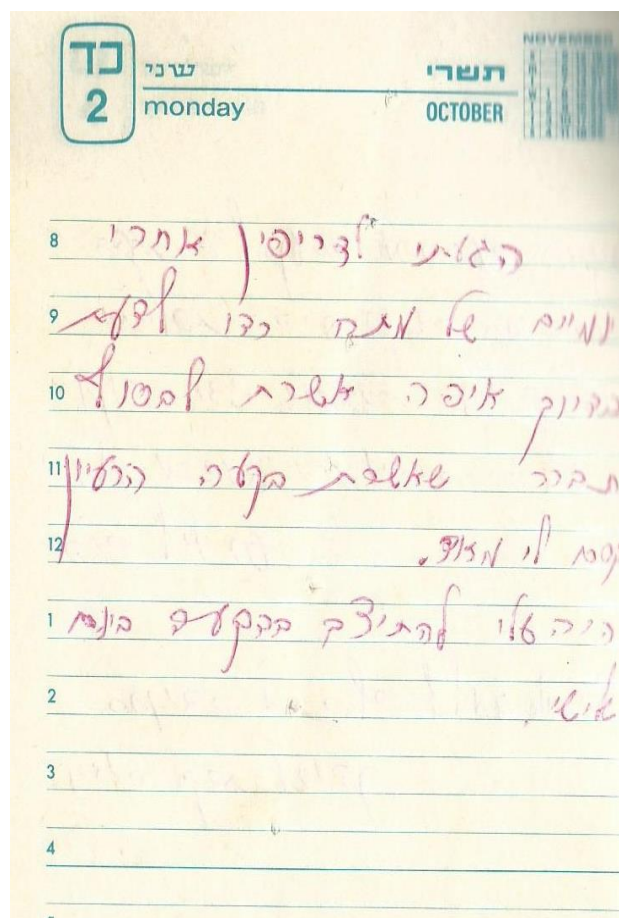

השיר המקורי

שיר מימי הטירונות, אפריל 1972, בה"ד 12.

לאחר שסיימה קורס לשוטרות צבאיות בהצטיינות, הוצבה לשרת בתל אביב בתפקיד משרדי. אך תמיד חלמה להיות "קרבית" לכן, שוב בעידודו של אחיה הגדול משה, כתבה מכתב ובעקבותיו נשלחה ל"מחנה גדי" בבקעה. הדסה הייתה פשוט מאושרת.

באותה תקופה כתבה ביומנה כמה היא מאושרת, מרגישה משהו מיוחד, שייכות ואהבה לארץ ישראל, "...פתאום הפכתי להיות בחורה פטריוטית, שיש לה זיקה שונה לגמרי למדינת ישראל ... משהיתה לה לפני הגיוס".

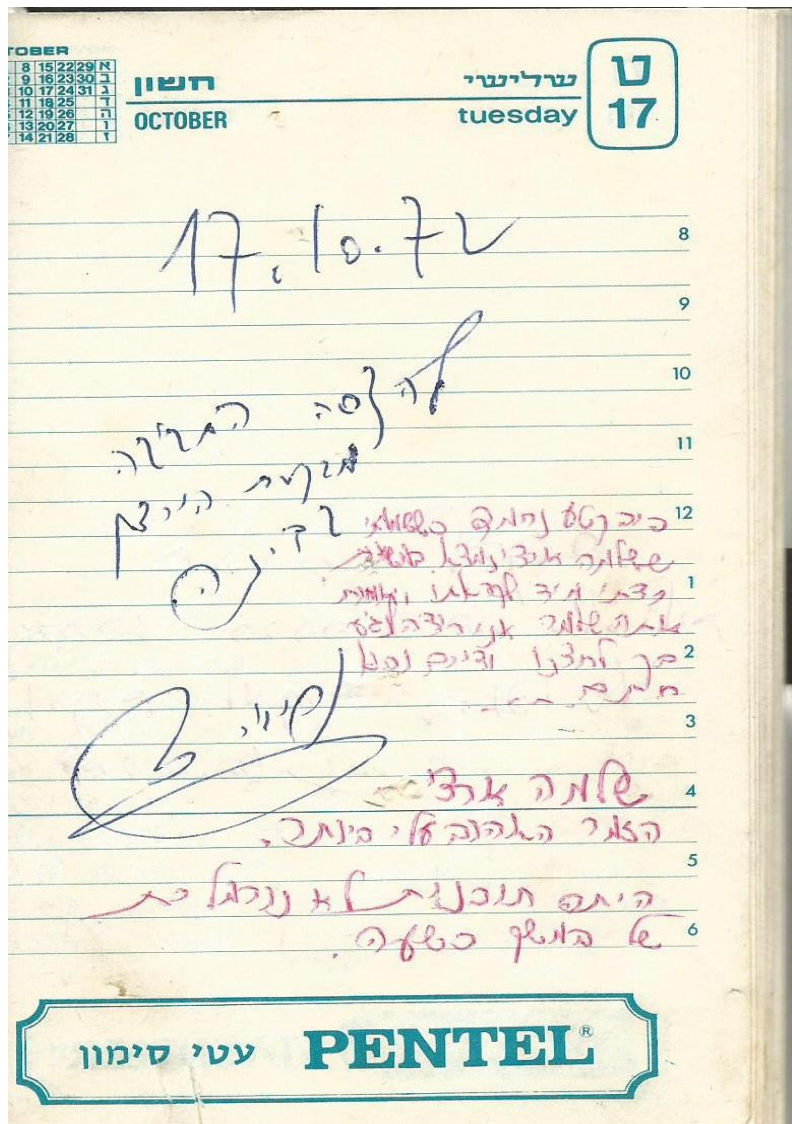

היא מילאה את עבודתה ברצינות ובהבנה רבה.

גם בהגיעה הביתה בחופשות לא הפסיקה לספר למשפחתה על הפעילויות המעניינות של מקום שירותה.

הדסה שרתה בצבא 8 חודשים.

הדסה אהבה להאזין למוזיקה , בעיקר אהבה לשמוע את שלמה ארצי.
 ימים אחדים לאחר שהגיעה לבסיס גדי בבקעה , שלמה ארצי הגיע
 להופעה בפני חיילים. הדסה התרגשה מאוד וכך כתבה ביומנה :

"היה קטע נחמד כששמעתי
 ששלמה ארצי נמצא במשאית
 רצתי מיד לקראתו, אמרתי
 אתה שלמה ארצי אני רוצה לנגע
 בדך, לחצנו ידיים והוא חתם..."

"שלמה ארצי
 הזמר האהוב עלי ביותר"

"היתה תכנית לא נורמלית
 של במשך כשעה"

הדסה בילתה את חופשת החנוכה בבית עם משפחתה, לאחר שחגגה את יום הולדתה ה-19. הדסה הכינה עוגה וביקשה לחגוג יום הולדת עם חבריה בבקעה. בדרך לבסיס הדסה נהרגה בתאונת דרכים. היא חיכתה בטרמפיאדה שהיתה עמוסה בחיילים ושוטר צבאי ניתב את העלייה לכלי הרכב שעצרו. רכב צבאי שהיה בדרכו לבקעה עצר והשוטר שהכיר את הדסה ובידה עוגת יום הולדת, ביקש מחייל שישב ברכב לרדת ולאפשר לה לעלות במקומו, הדסה עלתה לטרמפ המוות ובכניסה לטול כרם, ארעה תאונת הדרכים הקטלנית, נהג הרכב לא נתן זכות קדימה והדסה נהרגה. אסון זה אירע בנר שלישי של חנוכה ומאז כל חג חנוכה הוא חג עצוב לכולנו.

חיילת שנהרגה
בתאונה הובאה
למנוחות

חיילת צה"ל, הדסה אגמי,
בת 19, מהוד השרון, ש-
נהרגה שלשום בתאונת דרכים
כיום ליד טול כרם, הובאה
אתמול למנוחת עולמים, בי-
טקס צבאי מלא, בחלקה ה-
צבאית של בית העלמין ב-
הוד השרון.

צבא הגנה לישראל
מודיע בצער על מות

טר"ש

הדסה

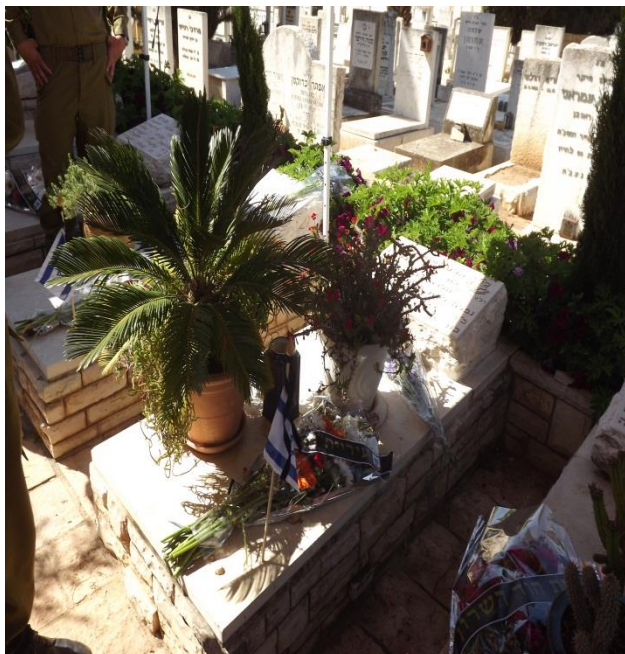
בת-בנימין

אגמי

ז"ל

מסע הלוייה יצא מבית הורי המנוחה
הוד-השרון, נוה-נאמן, רח' מודיעין 8
ביום שני כ"ח כסלו תשל"ג 4.12.72 בשעה 15.15
לבית הקברות האזרחי בהוד-השרון

הדסה הובאה למנוחת עולמים בבית העלמין ברמות השבים

מותה של הדסה היכה

קשות את המשפחה . משה האח הגדול שהיה באותה תקופה סטודנט, בן 26 שאך
סיים את עבודת המאסטר , מספר כי ההתמודדות עם מותה היה קשה לכולם ולו
בפרט, משה הוא שכיוון את הדסה ללכת בדרך שממנה לא חזרה. משה מספר
"נסעתי 7 שנים על קטנוע ומיום התאונה לא נהגתי בו יותר, מכרתי את הקטנוע
בכדי לא לסכן את עצמי, כדי שאוכל לתמוך בהורי בתקופה קשה זו ."

מזה כ - 40 שנים בכל יום שישי נהג בקביעות ובכל מזג אויר אבי המשפחה בנימין
ז"ל שהלך לעולמו בערב יום הכיפורים תשע"ג , ספטמבר 2012 , לפקוד את קברה
של הדסה ובידו זר ורדים והדסים מגינת הבית. בכל פעם נהג האבא לדבר אליה
ולשתף אותה במחשבותיו ורגשותיו. בכל טקסי יום זיכרון בבית הספר ובבית
העלמין נהג לקרוא קדיש בקולו הרם שנשמע למרחוק. לאחר מותו מצאו בארנקו
את תמונתה של הדסה במדי צהל ומאחור כתב האב דברי צער.

אגמו
הדסה
פורה לך פאק
קרי! גר כהנס
כגלגל השליוק
צבא ענוקה
אז/ו/צו אנגנו
דומים פלו קרי
אוו/לו או/ו/ו/ו
נפלא הדסה עזו

אנדי

הדסה

היתה לי פאק

מת! מת כהנס

כתבלת השמים

צבאי צניהא

אורדי אנתנו

דומים פניה

אוי אוי אוי אוי אוי

נפלא הדסה עזו

בימי זיכרון נוהגים בני המשפחה לעלות לקברה בבית העלמין ברמות השבים. עם השנים החלו להגיע לבית העלמין גם האחיינים שלא זכו להכירה ומוקירים את זכרה.

יום הזיכרון תשע"ג

בני המשפחה בבית
העלמין ביום הזיכרון

מכתב תנחומים - סא"ל משה יפה מפקד היחידה

צבא הגנה לישראל

לכבוד זל פרח וגי בכיכין אממי ב' ג' 14.
רחוב אלגוסון 8
הרד-השרון

בתכם רב"ט אממי הדסה ז"ל ניספת
באצוה טרול - כרם פטוונת פירניה התאניק ל"ז
בתשוון תשל"ח, נ"ב נשוי יחננה (ג 1932).

בתכם שותף החינה זו זמן קצרה אק כבר
הנאד התאניק איתר אלפי יוצר ארצות אשורת בבקעותי
הירדך. ושיתר האיתר להפילי אגיד אל כן.

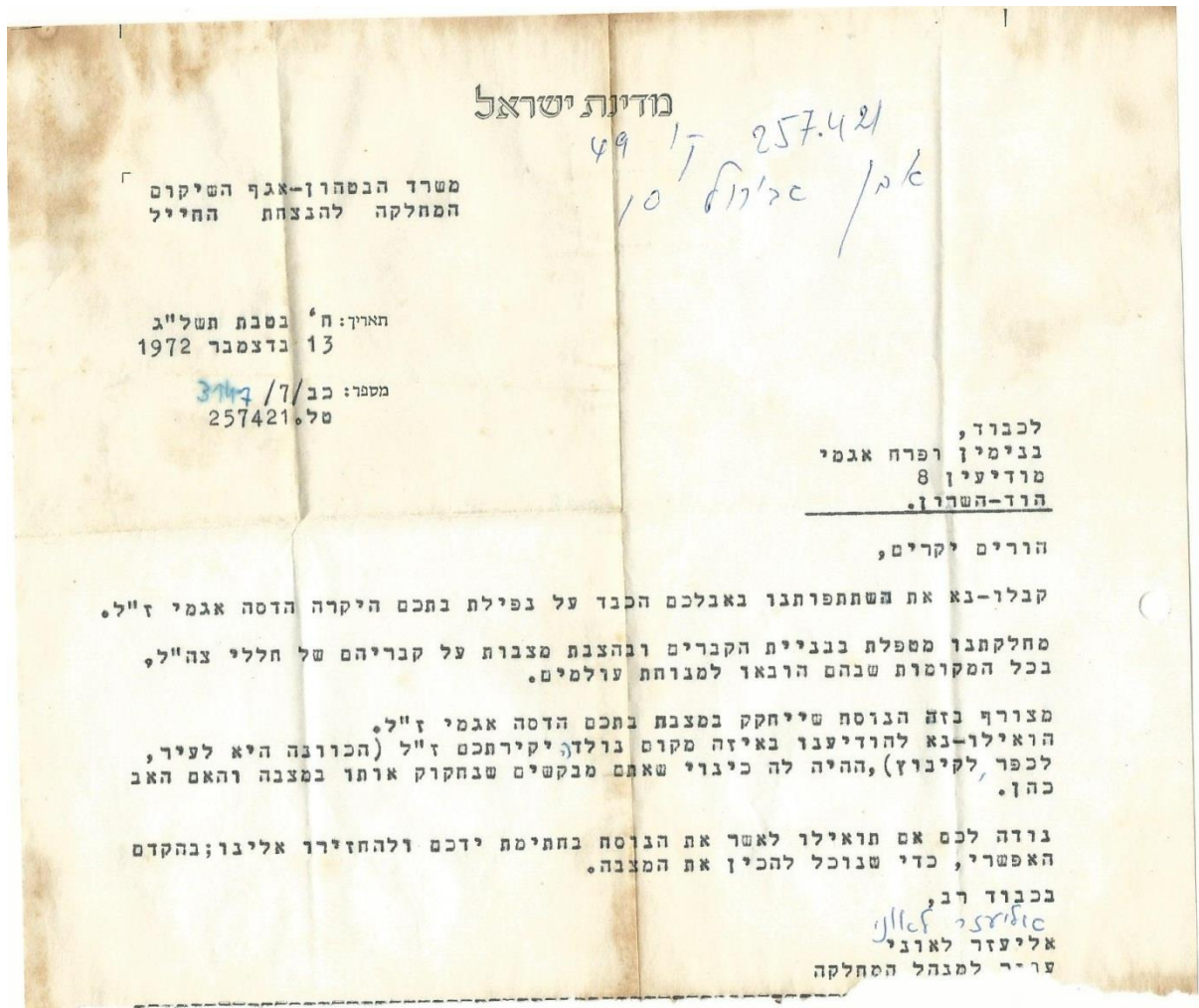
כס חיילי החינה, איתרניה וחביתיה השוטות
אלגו חיתר אוקשנת אמורה אולתר.

הנני איתר פיוב טובלכם חבב/ איתרה.

משה יפה, א"ל

מפקד היחידה

מכתב תנחומים - משרד הביטחון המחלקה להנצחת החייל

מכתב תנחומים - משרד הביטחון אגף השיקום

משרד הביטחון/אגף השיקום

תל-אביב, ט' שבט תשל"ג
12 ינואר 1973

לכבוד
בנימין ופרח אגמי
מודיעין 8
בזה באמן
רמת השרון

ג כ ב ד י ,

קבלו בא השתתפותנו מעומק הלב באנכלכם הכבוד, בהלקה מכם יקירתכם
אגמי הדסה ז"ל.

יודעים אנו כי גדולה אבידתכם וכי אין מרגוע ללב, לאחר שנקטפו
חיים באיבם.

זכרה של הדסה ז"ל יהיה שמור לעד בלב כולנו.

מי יתן ולא תוסיפו לדאבה עוד.

א. פיבק
ראש אגף השיקום

מכתב תנחומים - מועצה מקומית הוד השרון

LOCAL COUNCIL
HOD - HASHARON
Tel. 924621-2 / P.O.B. 4
HASHARON STR., 39

המועצה המקומית
הוד-השרון
טל. 924621-2 / ת.ד. 4
דרך השרון, 39

בחשונה נא להזכיר
3-5/1324
פ"פ

תאריך: ב' בסבת תשל"ג
7 בדצמבר 1972

לכבוד
משפחת אגמי בנימין,
שכון נוה-נאמן,
רחוב מודיעין,
הוד-השרון.

ג.א.נ.,

אנו משתתפים באבלכם הכבד על מות
ללא עת בעת מילוי הפקידה בצ.ה.ל. של

בתכם הילקרה
הדסה בת בנימין אגמי ז"ל.

נבקש להביע את השתתפותנו בצער
לכל בני המשפחה הנמצאים מחוץ למקום.

בכבוד רב,

משה ינוביץ
ראש המועצה

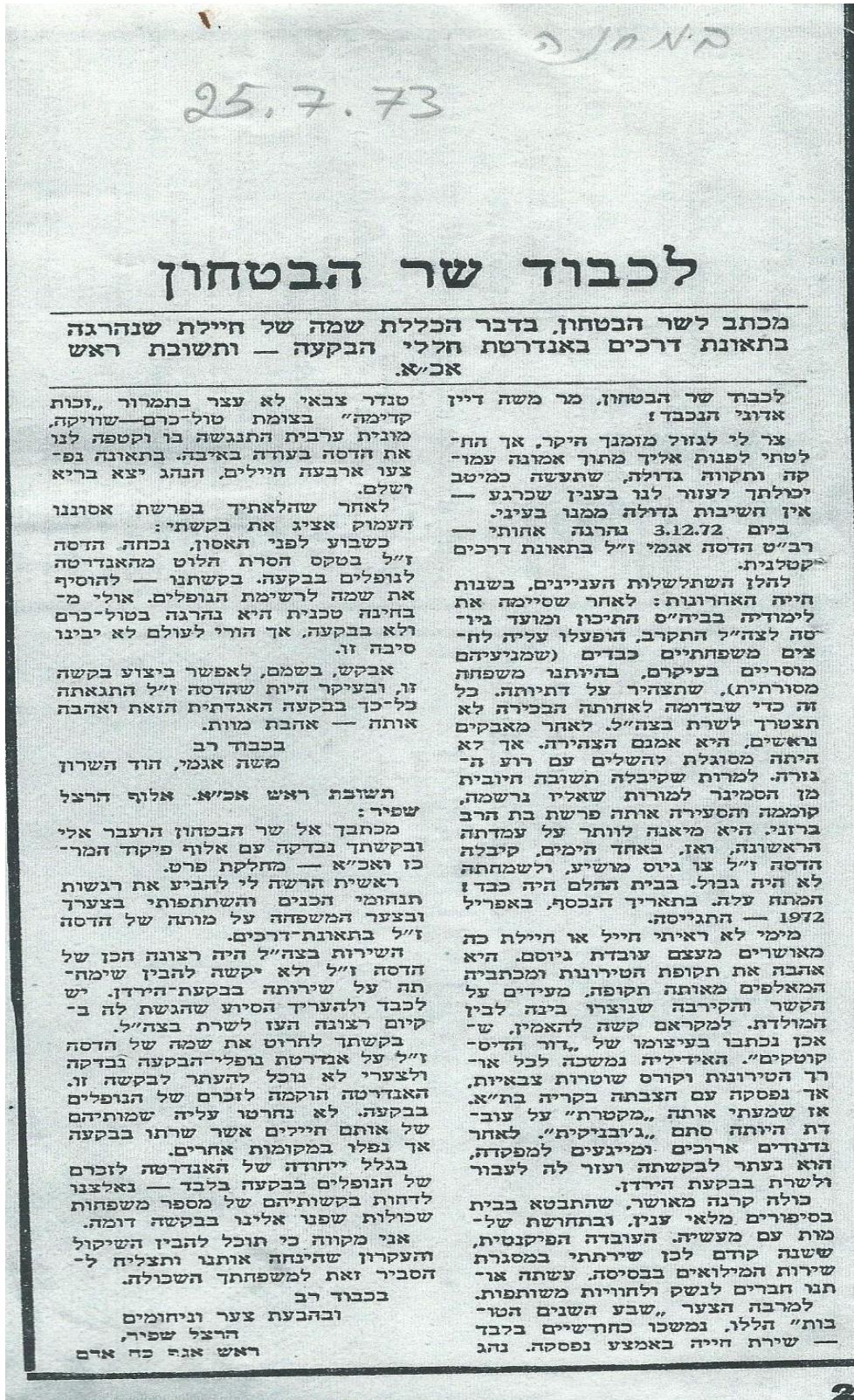
מרדכי נאור
מזכיר הרשות

מנ/בא.

לאח

ר נפילתה של הדסה ומתוך הכרה לאהבתה הגדולה לבקעה פנה אחיה משה לשר
הביטחון דאז משה דיין בבקשה ששמה ייכלל באנדרטת חללי הבקעה, הבקעה

שהדסה כל כך אהבה. פנייתו נענתה בשלילה בטענה כי האנדרטה הוקמה לזכרם של הנופלים בבקעה ואילו הדסה נהרגה באזור טול כרם.

דברים שכתב אהרון האח לאחר נפילתה של הדסה.

לזכר אחותי היקרה !

כוכב נפל אדמ נפטר
הדסה היקרה נפלה על המסמך.
עזבת אותנו שחיה מלאה חיים
אותנו הותרת בלתי מאמינים.
ביום ראשון בערב הופיע סמל
הביט סביבו, אור עוז ואמר!
"הדסה נהרעה בתאונת דרכים
טקס צבאי מלא אנו מבטיחים"
אט אט הופיעו קרובים ושכנים
לנחם רצו, אך צמדו אין אונים
כי לאבידה כה גדולה
נחמה לא תקום
רק מתי מספר יסו לך ביקום.
קחו אחרו "תנוחחו מן שמים
נפגש בשמחות בחוצות ירושלים"
חשבנו שנותרנו בצד כואבים
אך הנה השמים צננו בוכים.

אזכר אחותי היקרה!
כוכב נפל אדמ נפטר
הדסה היקרה נפלה על המסמך.
עזבת אותנו שחיה מלאה חיים
אותנו הותרת בלתי מאמינים.
ביום ראשון בערב הופיע סמל
הביט סביבו, אור עוז ואמר!
"הדסה נהרעה בתאונת דרכים
טקס צבאי מלא אנו מבטיחים"
אט אט הופיעו קרובים ושכנים
לנחם רצו, אך צמדו אין אונים
כי לאבידה כה גדולה
נחמה לא תקום
רק מתי מספר יסו לך ביקום.
קחו אחרו "תנוחחו מן שמים
נפגש בשמחות בחוצות ירושלים"
חשבנו שנותרנו בצד כואבים
אך הנה השמים צננו בוכים.

הדסה,
הייתה לי כוכב בלתי נש
אני באת
על יתק אמן אז בני קלינקר נשאו.
הדסה,
הייתה לי כוכב בלתי נש,
היא נפלה על המסמך.
עזבת אותנו שחיה מלאה חיים
אותנו הותרת בלתי מאמינים.
ביום ראשון בערב הופיע סמל
הביט סביבו, אור עוז ואמר!
"הדסה נהרעה בתאונת דרכים
טקס צבאי מלא אנו מבטיחים"
אט אט הופיעו קרובים ושכנים
לנחם רצו, אך צמדו אין אונים
כי לאבידה כה גדולה
נחמה לא תקום
רק מתי מספר יסו לך ביקום.
קחו אחרו "תנוחחו מן שמים
נפגש בשמחות בחוצות ירושלים"
חשבנו שנותרנו בצד כואבים
אך הנה השמים צננו בוכים.

יום חמישי ט"ז בטבת תשל"ג 21/12/1972

לזכר אחותי היקרה !

הדסה,
הבטחת לבוא ביום שני,
אכן באת,
אך בתוך ארון על אבי קומנדקר צבאי
הדסה,
רביט לווק לדרכך האחרונה,
האוטובוסים היו אדושים עד אפס מקום,
כואב רצו בלב שלם ומלא יאון
לחלוק לך כבוד אחרון
כבוד לו היית ראויה.

כמדומני,
שלא נצדדו רביט מאלה שהכירוק
אלה שהרטישו את אודל הכאב
אלה שידעו שפרח אדל לח
ונקטל...הדמי ימיו...

הדסה
את החיונים הכול
כן החיונים.
חלקם אולי לא הכירוק
אך לבט פקד-לבכות!
הם הרטישו מה אדולה היו
והרס"ר

זה שספרת כה הרבה אודו
עצים רביט השקה בדמיון
וחברותיק
החיוניות,

שכה דמית לבו

אלף הן,
לא נצדד פרץ דמעותיהן
לריט, שבעה
לרי פרחים שבעה,
מצדינות על פני קברך ה
בידי חברותייק החיוניות ה

כשחזרנו אליו, אל מקום
כצבור שבוע,
הפרחים לא נהלו,
הפרחים לא קמלו,
הפרחים נשארו פורחים.

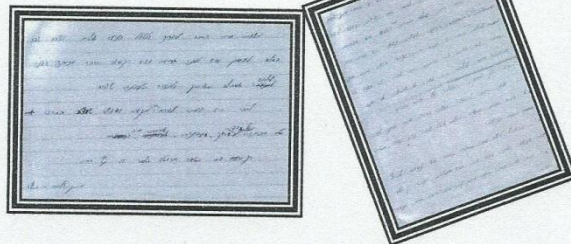
יד-ה
ג-המלח
כן, המלח
חלקם אולי לא הכירוק
יך לבט פקד-לבכות!
הם הרטישו מה אדולה היו
והרס"ר
זה שספרת כה הרבה אודו
עצים רביט השקה בדמיון
וחברותיק
החיוניות,
שכה דמית לבו

המלח
הפרחים לא נהלו,
הפרחים לא קמלו,
הפרחים נשארו פורחים.

להדסי שלי

איך כפי למילים לתאר את הערצתי להדסה אגמי ז"ל
ברגע שאני מעלה בזיכרון את דמותה היא מצטיירת ומתבלטת בחינה בתמימותה,
בהגינותה ובאצילות נפשה
היא אהבה מאוד לעזור ולזולת ותמיד על פניה הייתה נסיכה ארשת פנים חיכנית
והביבה.
לא אשכח את כמיהתה לחיים. לא אשכח את אהבתה הרבה למולדת.
היא עשתה כל שביכולת על מגת לתרום חלק המעמסה המוטלת על אזרחי המדינה.
דסי, ידעה להתמודד כהלכה בבעיות שהחיים זימנו לפניה
היא הייתה מהירת מחשבה, בעלת שפוט עצמי נבון ועמדה איתו ברגעים קריטיים.
זכור לי היטב כיצד חברותיה וחבריה היו נוהגים להתייעץ עמה בנושאים שונים.
הדסה הייתה תמיד אופטימית וקווה רק לטוב.
היא הייתה שמחה תמיד בחלה וידעה לתת לזולת הרגשת חמימות ונחתות מרבית
משאת חייה הייתה להדריך ולטפל בנוער שוליים. מטרה שבה החלה לעסוק עוד לפני
גיוסה
והיא הקדישה הרבה מזמנה הפנוי לטפל בילדה שסבלה משתוק.
לגבי היא דמתה לפרח בר מקסים ואצלי שעצר בתוכו תכונות של יופי, רוח, עדינות
ושמחת חיים
כך גם תישאר חרוטה בליבי עד קץ החיים.

איתן שלמה

קווים לדמותה של הדסה כפי שהצטיירה ע"י חברה איתן שלמה.

במשפחת אגמי נותרו חמישה אחים : משה, כרמלה , אהרון , מרים ואורנה.
לימים כל אחד נישא ובהחלטה משותפת קבעו כי לכשתיוולד לכל אחד בת היא
תיקרא על שמה של האחות שנפלה - הדסה.

לימים נישאו האחים ובכל בית בת על שם הדסה. כשנפגשים, על מנת להבדיל ביניהן
קוראים להן עם שייכות. הדסי של

הדס של כרמלה

הדסה ז"ל

אני הדס הראשונה אשר הליחה לאוויי העולם. שנתיים וחצי לאחר
פטייתך.

ההסכם העל פה היה שכל אחות ואח כאשר תיוולד להם בת - יקראו לה
על שמך.

אני לאה להיות קרויה על שמך ומקווה ששם את לאסלה לאה בי!
לפני שם העל אמא עזת ואחפיות אישית אשר נשאר עימי לעולמי עבר. לכן
חלק ממך ישאר איתי לנצח. הדסה. שמרי עליי בעצמת היצחק וכוונתי
אותי לייסודי המזויק בעולם העבר. אני לזכרת כי תמיז שסאלו אותי
למא עזת שמי. השבתי שאני קרויה על שמך ולצאת כמטרה שתיי תמיז
בתיי משפחתנו. אנו לזכרים אותך צפק כל הדסה אשר קיימת במשפחתנו.
כך לכל אח ואחות יש אותך בליברנו ואת בתו ליזו. כצפק לשאר אותך
לנצח בליבנו.

תרה מנוחתך בסן עין. הדס סולצשטיין.

הדס של אורנה

הדס ליהו שמי!

לצלתי איתו. נשאתי אותו בכבוד ובהנאה הייתי והנני טאה להיות אחת
מחמש ההצטיינות לבית משפחת אלמי.

הייתי מתה לפשוש בק. להכיר אותך, להתפעל מיופייך. לנהל שיח. לשמוע
את קולך. לשמוע את סבא קופא "הצוסי" מבלי שאמי מצטמקת. כל פעם
בבית הקברות אני מנסה לצמיין איך היו נראים חיינו אלמלא הצלוסה
שהיכתה במשפחתנו באותו יום נופא. האם הייתי קרובה לילדיוקי? האם עם
היום היו אומרים שאנו כה צומותי איך אמי הייתה לצלה ומתבלפת מבלי
להתמוצז עם אחות שנהרטה?

אומרים שהיית מזהימה. ולי יש הפלטה שלא מצובר בסתם סיפורים. שהיית
אחת המופלאות שנותנת מכל האב ותמיד מחייבת

אמי לא סיפרה עליך הרבה. אני חושבת שצוז קשה לה. שרם נפתחה. צוז לא
פרקה. מצי פעם אני שומעת איזה סיפור ולאחרונה אל פתחו בפני את
הליברונות האחרונים ממך. מחברות. תמונות. הוויות שלך. אני חושבת
שיכולנו להיות חברים מאוד טובות.

כל נושא המוות הצוי בעיניי. איך זה יכול להיותי איך זה קורה? שביום
בהיר אחד המשפחה נשבת. האם זה היה לולא או שסיכוב של שתי בקות
בצדק היו משנות את התמונה מן הקצה אל הקצה?

מקווה שאת שומרת עלינו מלא טלה. יחז עם סבא. סבא האהוב.

אולי יום אחד צוז ניפלט...

הדסה ז"ל צוזתני החיילת שנהרגה

ניקראת אני על שם צוזתני הדסה ז"ל וכך גם נקראות 4
בנות צוזות נוספות במשפחתי!
הדסה היתה מבלגית מאבי ה-3 שנים ונהרגה בתאונת
דרכים בזמן שיחותה הצבאי בהיותה בת 19 בחג
החנוכה כ"ז בכסלו תשל"ג 3.12.1972
כמה מלצ'ע לזעת כי בצרכה ליחידה עם שקית
סופגניות שאותן ביקשה לחלק לחבריה החיילים בבסיס.
עלתה על טרמפ המוות.
הדסה נטמנה בחלקה הצבאית של בית הקברות ברמות
השבים.
סבא וסבתא עז היום זוכרים בג'ע'א'ע'ים את ביתם על
שאל תבונותיה יופיה ופלישותה לזולת. אין הם שוכחים
לרע'ע שבתאומיות כה אכזרית נקטע פתיל חייה. ניצ'ע
פרח לתקארת המשפחתנו והפצ'ע לא יגליז לעולם.
הדסה אכן היתה מיוחדת במינה: תלמיצה טובה וחרוצה.
עדינת מראה מתחשבת ופלישה שתמיד עלפה עם
בעבודות הבית ואם לילדים חפצים בשכונה.
פילש אותי במיוחד הסיפור על הילצה בת-שבע בת
השכנים. ש'נ'לצה עם שיתוק בשתי פל'יה ואיך מידי יום
הדסה היתה באה לביתה. מסיעת לה. מספרת לה סיפורים
ויוצאת עימה לחצר. קשר נפשי עמוק נוצר בין הדסה

לבת-שבע קשר שהלך והתחזק עם השנים ונקטע
הפתאומיות בגלל האסון.
סבא מקפיד כל יום שישי לעלות לקבר אספח אותו.
לפעמים להצליק נר זכרון ולהתפלל לזכרה ואני בטוחה
שבני המשפחה ימשיכו במסורת הזאת עוד הרבה שנים.
אני יודעת שאני נולאת שם אחייה המחירת בני המשפחה
ובמיוחד אסבי וסבתי ואני גאה להיות נולאת שמה של
זוגתי האהובה שנקטעה בזמי ימיה.

לסוף אני רוצה לספר על מזכרת מיוחדת שקיבלתי
מסבתי: שפרת צהר של הצסה שמאז התפרשתי לקבל
ועזתי אותה בגאווה ובטעוטים.
צהרי מזכרת אישית מהצסה שאותה אסמך מכל אסמך
למשך כל חיי.

הצסה . נזכור אותך לעד

כיום כאשר אני נוסקת לשנות ה-30 שלי! ובראיה משוכחת ובולטת יודעת
אני להעריק ולהוקיר את הצדק הצנועה והמרשט של סבא בנימין ז"ל
וסבתא פרח תבז"א. להנחיל לנו הנכדים הרבים שכלל לא היכרנו את
הצסה-הרצח ובלאוור את המופת. המחויבות והתחושה הפנימית
העמוקה שהצסה היא חלק בלתי נפרד מחיינו וכזכרון מהלך ביננו לכל
חיינו.

זו חובתנו הבסיסית והמוסרית לסבא וסבתא היקרים שלנו. ואת המופת הזו
ואת זכרונה של הצסה ננחיל באהבה רבה גם ליולדינו.

הדס של משה - נאום יום הזיכרון תשע"ב בביה"ס נווה נאמן

היום, בשנת 2012 כאשר מעבר לכל פינה מטיח או הסכול, כמעט בכל יום - נוספות משפחות המשפחה הקשה והכואבת מכולן - משפחת הסכול. היום, אינני יכולה שלא לשאול את עצמי: למה? כל כך הרבה שנות על שבי שנות כל כך הרבה נופלים ונופלות אך לא נשכח לרשע שכל אחד מהם היה יחיד ומיוחד המשפחתו ולחבריו. אחד בפני עצמו - אדם אשר היו לו רגשות שאיפות וחלומות לעתיד שנקטעו בפתאומיות כה טראגית חלומות שהשאירו מאחור רק אותנו המשפחות הכואבות מתחבטים כל יום ביומו בשאלה השצולה מכולן - מה אק? מה אם זה לא היה קורה? איך החיים שלנו היו נראים היום?

קשה לתפוס שזווקא היקר לך מכל נלקח ממך בטמט עת אינו סיבה בעולם יכולה להצדיק כאב עמוק שכזה?

אני זוכרת עוז הילדותי הצעירה איך תמיד הקפידו הבית לספר על הצסה בזדתי אשר נלקחה מאתנו לפני כמעט ארבעים שנה.

איך תמיד אבא, סבא וסבתא הקפידו להסביר לי מה עוצל האחריות שאני נוסאת על כתפיי ואת המשמעות שיש לשמי בזיכרון המשפחתי שלנו ובצורך להנציח ולצורף המשכיות שתשא את שמה של הצסה היקרה לאורך דורות.

והיום אני ניצבת בפניכם עאה עם המון כבוד בליבי ומתבוננת בתמונתה של הצסה שלנו שנותרה כה צעירה אנצח, וצפות בי השאלות הקשות מה אם זה לא היה קורה? איך המשפחה שלנו הייתה נראית היום? עם מי הצסה הייתה מתחתנת וכמה ילדים היו לה?

לשאלות כואבות אלה לעולם לא יהיו תשובות היום, לא נותר לנו צבר לעשות רק לצבור. תמיד נצבור אותך הצסה יקרה אותך ואת חבריך שמיטים אלינו מהתמונות שנותרו. תמיד נצבור.

הדס של מרים.

5727/2025

התורה

התורה

התורה

אני כותבת לך והרששות, המחשבות, לא פוסקות לרגע.
מרגישה פיסבוס, על כך שלמא לכתי להכירק מחוקב,
על שלמא לכתי לחבק אותך ולעל שלמא לכתי לדבר אותך.
מרגישה עצב, על כך שאיבדת את חייך בשלם כ"כ צעיר.
הפסה, בעצד 9 ימים אהיה בת 19, ולפרו השלם, שבו איבדת את חייך
הל"כ קצרים. ערשיו, נלאני סביב שליך, אוי נכונה על כמה קצרים חייך היו.
סיפרו לי עלייך הרבה סיפורים. על נמה שאהבת את הטבע, על נמה
שאהבת לעזור ולעל התשוקה לחיים. להיותה טמונה בק.
אני מתאמה על כך שלמ קרוי על שלמך כי אני יודעת איכה אדם את
היית ולעצד תיבארי.
נלאני מביטה בעליוניך בתמונות אני מאוד נירצבת. רק מהמקט אפלר
לדעת עלייך הרבה.
לכאמים עלות בי משכור ויתפיות, מה היה קורה לו לא היית נכרלת
עם מי היית מתחנת? נמה ילדים היו לך עכשיו? ולעל מה הינו מפקרות
תרגי שלכסני לזכרים אותך ולעלמי לא נשכח אותך.
את חיה כי כפי יום ויום מחיי.
אני מקווה שאור נמצאת עם אדם בעמין עכשיו. העלם שכוט טוב. -הדס חייט-
אחיניתיך

10/5/2013
שירים שנותרו לזכר דודת הדסה ז"ל

אמחר
 אמחר הלל ישמנה,

והכאב, הוא עצום לא ירפה.
 והצלקה תרפוק לשתיקה קודרת
 ולק מכתב לזה אני כותבת.

אתחיל

* הימנט שלק בתמונה,
 הייב והתח.

ועיניק המפיטות אל האופק,
 הן נוצרו לחלום.

קחי איתך את הזכרונות,
 כדי שבעולם תכלי אי לכבוד.

קחי איתך את נוח הורדים,

כדי שלע ריח האדמה תצחי אלבור.
 קחי איתך את הצלילים.

כפי שלאו יהיה לך שקט מדי.

ואל תשכחי לבוא מדי פעם

לספרי לי כיצד לזה להיות לא חיי.

והכל נשצל כפי, כיום אחז בפיר.
 השמש לא הסכימה, אותך אלני אתחליר.
 ואני מביטה בק, מוצפת באור.
 על שאיניק כאן ואונתי לזה לא עולבתי.

ורק ביקשתי דבר
 שתספרי לי על מה שלבר.
 ותבואי אלני מדי פעם בחלום,
 כדי להלכיר לי.
 שהלצתי ערף הלום.

ואו מישח היה מלריר

על ששהותך קצובה כאן, בעולם שהשחיר
 ואו לרגע יכלתי לחבק ולצעת.

שזרו החיבוק האחרון, לפני שאת נוסעת.

דברים שכתבה חברת ילדות דורית פישר

הדסה ז'לז

אבי 2012

הרצסה - הורייך בהרו לך שם מיוחד שדוילי אולק משני הכולנים
השם השם - ה' מלפנים וה' מאחור -

לצדדי היה אמרוט פאל האול יום של חג החנוכה - השם לאו האיר לך את
הפרק ולאו שמר עלייך בחילת. האולו יום להשם זקח אולק בחזרה
אולו פגשתי אותך עם מפי צה'ל בדרכך לצדאו שאולו שירתת האוהבה
לתכננו לארסן כנס מחזור ואולו הפליון נפס וכאילו לאו ניתן מאולו זמן לחלו
חבל לי מאולו ששתינו מחרנו האוהבה לת, כי אולו עיבבת אולתך יותר
אולו היית איתנו כדת וכמונו היית זוכה לתנו למלדיך ואלו מנכפייך!
הרצסה, נראה שפית כל-כך מיוחדת להשם החיליט שאולו אל מילודת.

אלו פאלה הרצסה, אחייך ואחיותיך המופתיים פאלו לתנזים אל שאלך
זכאלו אלו ואחיות מכבה יוצה לו שמך וזה פבר לצום השלויק.
יצאו לי לפגוש אל הרצסה בדתה של מירי אחותך שמכירה לי אולק
בגיונותו בחילכה, בשדרה העולל והאלפיה השלו והלאו גולס.

הרצסה, למפנו יתר בהיטה היסודי בהוא-השיון מכתה אל תפ כתר ח'
איני זוכרת שאני פגשתי במשהו אוו עלית אוצה שלאל חטא. היה לנו
נראה השם נמן אזון שפאלו הכס שלו כל תמיא אמאל אוצה שלאל חזון.
פרכינו נפראו לצדוי בתוכן, כי אני המשכתי ללמידה בן-שמן ואלו
הפס בלו בצנלסון שאחיו קרה לך האוסון!

צדי לך הרצסה, שאביך בנימין ללו פאלו לתקבר מולך מצד ימין, כי
זשמור עלייך שם אחרי הסול צריק - כך תלו האמין.
אולק פרח, שמתפלל לחיים בריאים ואווכים בשנים הצבירה עי אולק בלו תנמנים
אני יתן ותזכה לתנוג שם מילודי תננים.

כ שנה בדת יום תדצמאלו אני ומשפחתי באים לתקרא אולק וגם אל אל
מרכי ללו שהיה חרבך זמן מה ותמיא סיפר לי כמה אל מופתימה
ללא בדיקת אלה אל תנייך הכחולל כצבד היום ולצדדינו לאחר למחמה יוה' האמת
חופלגו טבל לנו ביום. שניכס הימש בלזק צדירים, יפים ורגילים שכך הולכבר הפ
ויאפשר להסיר אפושם. נזכור אגכס כך עדר ונצור אל לכרכס בלכלו הלהב
תקור שתזכרו הרצסה חדות. תיקרה שאל שם לאל עבדו | מחברת הילדג דורית פישר

דברים שנשאה יערה הבת של משה ביום הזיכרון תשע"ג בבית

הספר היסודי בנווה נאמן

סבא, בנימין אגמי, הלך לעולמו בערב יום כיפור האחרון. סבא, שכמעט בכל שנה עמד כאן בטקס וקרא את הקדיש. סבא, שבמשך 40 ארבעים שנה בא כל שבוע אל בית הקברות, אל הדסה, דיבר אליה באהבה ותיאר לה בהתרגשות זיכרונות, חוויות ומשאלות. סבא, שאהב את הדסה כל כך ועדיין אוהב בכל נימי נפשו - רצה הגורל ואבא ובתו התאחדו שנית, אי שם, הרחק, בין עננים ומלאכים.

עוד בילדותי הצעירה הקפידו לספר על הדסה דודתי, שיקרה לי כל כך על אף שלא זכיתי לפגשה מעולם. הסיפורים הרבים גיבשו בנבכי מוחי את דמותה – בחורה צעירה ויפיפייה, אוהבת ואהובה על הבריות, בעלת חוש צדק מפותח במיוחד ושובה את ליבו של כל אחד ואחת.

הדסה, כמו נופלים רבים אחרים, לא זכתה לחוות את החיים במלואם. היא לעולם לא תתחתן, לא תגדל ילדים או תזכה לשיבה טובה. היא, כמו גיבורים רבים אחרים, לא יחוו עוד את טעם החיים - להתנסות, לטעום, לצבור זיכרונות.

גיבורי ישראל, שחייהם נקטעו ללא הכנה, הותירו חלל ענק שאי אפשר למלא. סבא וסבתא תמיד אמרו שלאבד ילד זה כמו לאבד איבר בגוף – כשנקטעת לך רגל אתה אולי ממשיך לחיות, אך לא שוכח, ולו לרגע, את האובדן.

ואני וכולנו – משפחת השכול, נשארנו כאן, מביטים בכאב בגאווה ובאהבה בגיבורים שלנו.

חיילינו האמיצים, שהקדישו חייהם לארץ ישראל, אולי אינם ניצבים כאן, מול עינינו, אך שמורים היטב, מוגנים ובטוחים במעמקי ליבנו. לתמיד.

פרח - יערה אגמי

פרח
קטפתי לך
אדום
התהלכתי אלייך
רגליי רועדות
ידיי קפוצות
גוללתי בראשי את כל שיתרחש
איך אגש אלייך
ומה אגיד לך
אפתח שיחת חולין
סתמית
ונהדרת
רק לשמוע את קולך
וכולי נרעד
גועש
ואיך אגן עלייך
מכל משמר אגן עלייך
מכל מה שנשאר ממך אגן עלייך
והינה את באופק
נוצצת
צחורה
והינה אני כאן
מניח את פרחי
על אבנך.

לקטו וערכו :

תלמיד : עידו אבן טוב

סטודנטית : זיוה דידי

משפחת אגמי

תודות :

תיכון עמי אסף

מכללת בית ברל

מכללת לוינסקי

מועצה אזורית דרום השרון

אגף הכשרת עובדי הוראה